

דף צ.

עין משפט א.ב.

יו"ד סימן רכה פעיף יז
עיין בסעיף הקודם

יו"ד סימן רלד פעיף פט
עיין לעיל דף פט: עין משפט ב

עין משפט ג.ד.

יו"ד סימן רכט פעיף ט

ט. ג. נשבע שלא ידבר עם פלוני, ונשבע עוד אח"כ שאם ידבר עמו יאסר בבשר, הרי נשאל על הראשונה ואח"כ על השניה, שאין מתירין לו נדר או שבועה כל זמן שלא חלו^ק, ה"ה אם נשבע שלא יהנה לפלוני או לחכם שישאל לו על השבועה, נשאל תחילה על הראשונה ואח"כ על השניה של החכם. וכן אם נשבע שלא יהנה לפלוני והרי הוא נזיר אם ישאל על שבועתו, ישאל על השבועה תחילה ואח"כ על נזירותו.

דף צ:

עין משפט א.

אה"ע סימן ו פעיף יב

יב טז. אשת כהן שאמרה לבעלה נאנסתי או שגגתי, או עד אחד מעיד עמה אינה נאמנת, משום דשמא עיניה נתנה באחר^ר. מלבד כשהעד נאמן לו כבי תרי דאז נאסרה לו ויוציא כדי לצאת ידי ספק.

ק. דאין השניה חלה עד שידבר עמו, והרי הוא אסור לדבר עמו וע"כ נשאל על הראשונה, ואז אח"כ כשידבר עמו חלה השניה. ש"ך ס"ק י"ט.
ר. מנדרים צ"א. ואחרי מיתת בעלה אסורה לכל כהן שבעולם שהרי אסרה עצמה. ואם נותנת אמתלא לדבריה דמשום קטטה אמרה כן, לראב"ד נאמנת ולה"מ אינה נאמנת כ"כ הח"מ.

אה"ע סימן קטו פעיף ו

ח. אם אין עדים שזינתה אלא שהיא אומרת שזינתה ש, אין חוששין לדבר זה לאוסרה דשמא עיניה נתנה באחר. ה ודוקא שאין רגליים לדבר, אבל אם יש רגליים לדבר שזינתה כדבריה, נאמנת ואסורה, מ"מ ע"פ דבריה איבדה כתובתה ותוספת ומה שאינו בעין ממה שהכניסה לו. ואם נתנה אמתלא לדבריה למה אמרה כן, נאמנת ולא הפסידה כתובתה. *

ט. היה הבעל מאמינה ודעתו סומכת על דבריה הרי זה חייב להוציאה, אבל אין כופין אותו להוציאה. *

י. נאנסה לא הפסידה כתובתה, לא אשת ישראל ולא אשת כהן.

יא. אחד אמר שהאשה זינתה עמו נאמן עליה כעד אחד, דפלגינן

ש. ממשנה נדרים צ' ע"ב. ואם עד אחד אומר שזינתה והיא שותקת, הוי כהודאה וחייב לגרשה כ"כ המהרש"ל. ואם עד אחד אומר שזינתה ואומר שגם בעלה יודע והיא מכחישה, והבעל שותק והעד מהימן ליה כבי תרי, גם חייב לגרשה לצאת י"ש, אך ע"פ הדין אינו חייב לגרשה. ואם הבעל אינו שותק ואומר לעד מניין לך זאת, אז אינו חייב להוציאה אפי' מד"ש, אפי' אם מאמין לו אח"כ, אלא משום לזות שפתיים יגרש. וכן אם העד אמר שזינתה ואין הבעל יודע, אז אפי' שתק הבעל הוי כאילו לא שתק, דאין שתיקתו ראייה אלא כשהעד אמר שגם הבעל יודע שזינתה. ואם ידוע שנתייחדה עם אחד ואמרה שזינתה, נראה דנאמנת. ועיין בסי' קע"ח ובב"ש.

ת. מפסקי מהרא"י סי' רכ"ב. וכתב הרא"ש ב' דיבמות דאף באומרת טמאה אני לך אפי' ברגליים לדבר אין אוסרין אותה, ועיין בח"מ ס"ק כ"א.

א. מהגהות מרדכי בקידושין, ואמתלא מועילה מיד, אבל לאחר זמן אינה מועילה אמתלא כ"כ הח"מ.

ב. דאין דבר שבערוה פחות משניים, ואין ביד מוצאין רק בעדים ח"מ.

ג. הגם שסוף ביאה היתה ברצון לא נאסרה לבעלה ישראל, ולא איבדה כתובתה אפי' באשת כהן.

ד. משו"ת רשב"א סי' תקנ"ב. וגם בלא פלגינן דיבוריה אם אומר שנאמן עליו ודעתו סומכת עליו שאומר אמת, אף שרשע הוא לא גרע מקרוב או אשה או פסול לעדות, דדעתו סומכת עליו, ומה דבעינן דין פלגינן היינו לענין להצטרף עם אחר לאוסרה על בעלה, ואם בא עוד עד כשר ואומר ג"כ שזינתה עם זה העד, וא"כ לפי דברי העד השני העד הראשון פסול, אפי' נאמן על האשה לאוסרה דאיכא שני עדים מדין פלגינן, אך אינו נאמן השני על הראשון לפוסלו "דלא יקום עד אחד באיש". כ"כ הח"מ.

דיבוריה, ואם ג"כ הודתה לפני עד אחד שנטמאה^ה, הנחשד מצטרף עם האחד לאוסרה על בעלה.

הגה: יב. האשה שהודתה לפני אחד^ו שזינתה, ואח"כ אומרת ששקר הוא, ומכחשת העד המעיד עליה, מותרת לבעלה אפי' אם מאמין הבעל לעד המעיד עליה, דאנו אומרים בתחילה שהודתה, נתנה עיניה באחר ועכשיו חוזרת בה.

הגה: יג. אשה שאמרה לבעלה שזינתה אע"פ שאינה נאמנת, אם עמד וגירשה, אסור לו להחזירה^ז, ואפי' אם החזירה יש לחוש ולהוציאה.

אה"ע סימן קעח סעיף ט

ט יד. לא קינא לה, ועד אחד מעיד שזינתה והיא שותקת^ח, אם הוא נאמן בעיניו ודעתו סומכת עליו כשנים יוציא ויתן כתובה, ואם לאו מותרת לו.

הגה: טו. האשה בעצמה שאמרה לבעלה שזינתה אם מאמינה ודעתו סומכת עליה חייב להוציאה, אך אין כופין אותו. וה"ה כשיש רגלים לדבר

ה. והיינו באיכא רגליים לדבר שאז לא חיישינן שמא עיניה נתנה באחר, ורק שהיא מכחשת העד, וע"כ מצטרף עם הנחשד ופלגינן דיבוריה והוי כשני עדים כשרים שמעידים אחד ראה שזינתה והשני מעיד ששמע שהודתה, ובמקום שיש רגליים לדבר הודאתה בפני עד אחד הוי כאילו ראה שזינתה, כהודאה אחר הלואה, דמצטרפין ואע"פ שלדברי האשה הנחשד פסול, מאמינים אותה לגבי עצמה ולא מאמינים אותה לגבי הנחשד לפוסלו. אם לא שהיה חשוד מקודם, עיין בח"מ.

ו. לאו דוקא, אפי' הודת לפני שנים דהא הטעם שמא עיניה נתנה באחר שייך אף בשנים, וכמשנה אחרונה בנדרים צ' ע"ב, רק לענין הפסד כתובה יש חילוק בין ע"א לשנים, דבע"א לא הפסידה כשמכחישה אותו. ובשנים הפסידה אף שאין אסורה לו למשנה אחרונה, מ"מ הפסידה כתובתה, ח"מ.

ז. היינו בעומדת בדבריה לאחר שגירשה, אבל אם חזרה מדבריה הראשונים ואומרת טהורה הייתי, ונתנה אמתלא לדבריה אז מותר להחזירה ח"מ.

ח. כאן הוסיף השו"ע והיא שותקת, וכן היא גירסת הב"י ועיין בסי' קט"ז, ולדעת המהרש"ל כשהיא שותקת אפי' אינו נאמן בעיניו כבי תרי חייב להוציאה, כיון שהיא שותקת. וגירסתו כאן בהלכה והוא שותק היינו הבעל, שאז דוקא אם נאמן העד בעיניו חייב להוציאה, ואם הוא שואלו מנין לך זאת וכדומה, אינו חייב להוציאה אלא משום לזות שפתיים. ועיין בב"ח ובדרישה בסי' קט"ו ובב"ש.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

כמבואר בסי' קט"ו. וי"א דבזה"ז שיש חדר"ג ט' שלא לגרש אשה בעל כרחא אינו נאמן לומר שמאמינה כדי לגרשה בע"כ י', או שמאמין לדברי העד, דחיישינן שמא עיניו נתן באחרת ואומר שמאמינה או שמאמין לדברי העד אע"פ שאינו מאמין. ומנדין אותו על שאומר שמאמינה כ' וגרם לבטל חרם ר"ג. והוא הדין בכל מקום שאינו יכול לגרש בלא דעת האשה מכח שבועה. וי"א כיון שאינו יכול לומר שמאמינה לבטל החרם כופין אותו ומשמש עמה ל', אע"פ שאומר שמאמין לדברי העד, מאחר שהאשה אינה מודה, או אמרה טמאה אני וחזרה ונתנה אמתלא לדבריה. וי"ח וסוברים דאף בזמה"ז נאמן לומר שמאמין לדבריה או לדברי העד. אבל אם היה לו קטטה עמה לכו"ע אינו נאמן לומר שמאמין לדבריה או לדברי העד.

ט. וה"ה החרם שלא לשאת אשה על אשתו או מכח שבועה או המנהג וזה מעכבו שלא לשאת אשה אחרת, וע"כ אומר שמאמינה אע"פ שאינו מאמין. לפ"ז לדעת השו"ע בסי' א' סעיף י' שחדר"ג שלא לשאת אשה על אשתו לא פשטה תקנתו או שהיא רק עד סוף אלף החמישי, וכן בחרם שלא לגרשה בע"כ לא הזכיר מרן השו"ע כלום מזה בסי' קי"ט סעיף ו', והרבה פוסקים כותבים שלא נתקבל חרם זה לדעת מרן, א"כ היה צריך להיות הדין שאם האמינה כבי תרי שחייב להוציאה, אולם מכיון שיש שבועה שלא לשאת אשה על אשתו או שבועה שלא לגרשה בע"כ או מכח המנהג שלא לשאת אשה עליה, לכן גם לדעת מרן השו"ע ישנו חשש שמא עיניו נתן באחרת על מנת שביה"ד יתיר לו לשאת אשה אחרת ולא ישאר עגון, וע"כ חוזר הדין שאינו נאמן גם להשו"ע.

י. אבל במקרה שמאמינה שזינתה, א"כ רצונה לדבריה בגט, ואין כאן כלל חדר"ג שמגרשה בע"כ, וא"כ מדוע שלא יוכל לומר שמאמינה לגרשה מרצונה, אבל אם נאמר שיש כאן עוד החרם שלא לשאת אשה על אשתו ניחא שאומר שמאמינה כי עיניו נתן באחרת לשאת אותה וע"כ אינו נאמן. או אפשר שאומר שמאמינה ואעפ"כ ישנו חדר"ג שלא לגרשה בע"כ, כגון באשת כהן ואמרה לו שזינתה באונס וע"כ אינה רוצה לקבל גיטה, ומדינא אינו יכול לומר שמאמינה לגרשה בע"כ, ועדיין חדר"ג במקומו, וצ"ע. ועיין פ"ת ס"ק י"ט בשם הגו"ב, ובדין האיש שאמר אשתי זינתה.

כ. במהרי"ק שורש ק"י מביא ב' דעות אם מנדין, ותליא אם נאמן לומר שמאמין לדברי העד או לא, דאם אינו נאמן א"כ אינו עוקר ומבטל תקנת ר"ג.

ל. עיין בפ"ת ס"ק כ"א באריכות מהנו"ב תניא סי' י"ב על סברת הי"א דכופין אותו והרי א"א להאכיל אדם איסור לדבריו, ולא מצאנו כלל שר"ג החרים בכה"ג שאמר שאסורה עליו, וסיים שאדם לא יפסוק מהרמ"א זה עד שיעיין ביש"ש בפ' ב' דיבמות סי' י"ח. ע"ש.

עין משפט ב.

אה"ע סימן עז פ"ד

ד. כו. איש שבא לביה"ד^מ וטוען שאשתו מורדת מתשמיש והיא מכחישתו ואומרת כדרך כל הארץ אני איתו, וה"ה היא שתבעה שהוא המורד מתשמיש והוא טוען לא כן הדבר אלא כדרך כל הארץ אני איתה^נ, מחרימין על מי שמורד ולא מודה בבי"ד. ואם לא הודו, מייחדים אותם בפני עדים ואם אח"כ הם טוענים עושים פשרה כפי כח הדיין ומבקשים מהנטען.

עין משפט ג.

יו"ד סימן רלד פ"ה

סח. אסרה עליה תשמיש כל אדם שבעולם, יפר חלקו ותהא משמשתו, וכשימות או יגרשנה הרי היא אסורה בתשמיש כל אדם, וכן כל כיוצא בזה (ל' רמב"ם פ' י"ב מהל' נדרים דין ג').

מ. ממשנה נדרים דף נ' ע"ב וכפי' הירושלמי.

נ. וברשות בי"ד להשביע הנטען כפי ראות עיניהם, ואסור לבעול בפני עדים אף באופן שנראים ואינם רואים העדים, כ"כ הח"מ מהרמב"ם.